

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ατομική Γνωμοδότηση υπ' αριθμ. 289/2014

Γνωμοδοτών: Νικόλαος Αμιραλής, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αρ. πρωτ. Π1/1486/22-8-2014 της Δ/σης Πολιτικής Προμηθειών, Γενικής Δ/σης Κρατικών Προμηθειών, Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Περίληψη Ερωτήματος: Με το ανωτέρω έγγραφο ερωτάται αν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δηλώσεως περιουσιακής καταστάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 περίπτωση ια του ν.3213/2003, εκ μέρους του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.) του άρθρου 6 του ν.2286/1995 (ΦΕΚ/Α/19), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με την παράγραφο 5 α του άρθρου 8 του ν.2741/1999 (ΦΕΚ 199/Α/).

Επί του ερωτήματος αυτού η γνώμη μας είναι η εξής:

Ι. Το άρθρο 1 του Ν.3213/2003 με τίτλο «Δήλωση και έλεγχος περιουσιακής κατάστασης βουλευτών, δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης και άλλων κατηγοριών προσώπων.» (Α' 309), που ισχύει όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 222 του Ν.4281/2014 (ΦΕΚ/Α/160/8-8-2014), ορίζει, μεταξύ άλλων τα εξής:

«Υπόχρεοι σε δήλωση

1. Δήλωση της περιουσιακής τους κατάστασης των συζύγων και των ανήλικων τέκνων τους υποβάλλουν:

α... 1. Οι Πρόεδροι, οι Αντιπρόεδροι, οι Διοικητές, οι Υποδιοικητές, τα εκτελεστικά μέλη, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι και οι Γενικοί Διευθυντές νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων δημοσίων οργανισμών, καθώς και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

ια. Οι Πρόεδροι, τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη όλων των επιτροπών διαγωνισμών προμηθειών και παροχής υπηρεσιών των κρατικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και των ενόπλων δυνάμεων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, των δημόσιων επιχειρήσεων και των δημόσιων οργανισμών, εφόσον υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ ανά διαγωνισμό, καθώς επίσης ο Γενικός Διευθυντής και Διευθυντές της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών και οι κατέχοντες θέσεις προϊσταμένων οποιουδήποτε οργανωτικού επιπέδου οργανικών μονάδων προμηθειών στο Δημόσιο και στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, στις δημόσιες επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη όλων των επιτροπών διαγωνισμού έργων των ανωτέρω φορέων, οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις του ν. 1418/1984 (Α` 23) και του π.δ. 609/1985 (Α` 223), εφόσον ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ...

μη. Κάθε άλλο πρόσωπο για το οποίο προβλέπεται υποχρέωση υποβολής δήλωσης από ειδική διάταξη νόμου...

4. Αμφισβητήσεις ως προς την ιδιότητα του υπόχρεου επιλύονται με πράξη των κατά περίπτωση αρμοδίων οργάνων ελέγχου, η οποία εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου ή των οργάνων, που είναι αρμόδια να υποβάλλουν την κατά την προηγούμενη παράγραφο, του παρόντος άρθρου, κατάσταση υπόχρεων.»

Έναρξη ισχύος του ορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 253 αυτού η 1/1/2015.

Ο νόμος 3213/2003 έχει σκοπό να καταπολεμηθεί η διαφθορά και να ελεγχθούν τα περιουσιακά στοιχεία όσων, μεταξύ άλλων, ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες σε κρίσιμες θέσεις του κρατικού μηχανισμού, ιδιαίτερα σε τομείς που υπάρχει διαχείριση δημόσιου χρήματος (π.χ. προμήθειες). Ο καθορισμός τόσο του περιεχομένου των δηλώσεων, όσο και των υπόχρεων προς υποβολή γίνεται με τρόπο συγκεκριμένο και σαφή, γι' αυτό άλλωστε ορίζεται στην περίπτωση μη' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 ότι απαιτείται ρητή διάταξη για να αποκτήσει κάποιος την ιδιότητα του υποχρέου.

II. Περαιτέρω ο Κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (ΦΕΚ/Β/79/2-2-2000) ορίζει:

«Άρθρο 2. Συνεδριάσεις

Η Ε.Π.Π.Π. συνεδριάζει σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας των Συλλογικών Οργάνων και γνωμοδοτεί για:

- Την κατάρτιση του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών (Ε.Π.Π.), τροποποίηση ή συμπλήρωση του καθώς και προεγκρίσεις του επόμενου Ε.Π.Π.
- Την εξαίρεση ολικά ή μερικά, προμηθειών φορέων από τις διατάξεις του Ν.2286/95.

- Την εξαίρεση φορέων ή προμηθειών από την ένταξη στο Ε.Π.Π. και καθορισμό των όρων με τους οποίους πραγματοποιείται η εξαίρεση.
- Την επιλογή προμηθειών σημαντικής οικονομικής ή τεχνολογικής αξίας.
- Την ανάθεση σε τεχνικούς, κυρίως υπαλλήλους του Υπουργείου Ανάπτυξης, Γ.Γ. Εμπορίου & Γ.Γ.ΒΕΤ, να προσβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες (αυτοψία, παροχή στοιχείων κ.λ.π.) για την αποτελεσματική υλοποίηση των επί μέρους προγραμμάτων.
- Την εκτέλεση αποκεντρωμένων προμηθειών από την Γ.Γ. Εμπορίου.
- Την σύναψη και εκτέλεση μεμονωμένων ή ενοποιημένων συμβάσεων προμηθειών σε ένα από τους φορείς του Ε.Π.Π.
- Την παροχή ευχέρειας, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για συγκεκριμένους λόγους, που επικαλείται και αποδεικνύει ο ενδιαφερόμενος φορέας, κατά την ένταξη στο Ε.Π.Π. να συνάπτει και εκτελεί ο ίδιος αποκεντρωμένα συμβάσεις προμηθειών, τηρουμένων των δεσμευτικών όρων της απόφασης ένταξης στο Ε.Π.Π.
- Τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων εγγραφής, διαγραφής και του τρόπου τήρησης του μητρώου προμηθευτών, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο απαραίτητο για την εκπλήρωση του σκοπού του.
- Τον αποκλεισμό συμμετοχής προμηθευτή από τις προμήθειες του δημόσιου τομέα, ο αποκλεισμός μπορεί να αναφέρεται σε μέρος ή στο σύνολο των προμηθειών ενός, περισσότερων ή όλων των φορέων, για ορισμένο χρόνο ή αόριστο χρόνο.

- 7
- Κάθε άλλο θέμα, για το οποίο προβλέπεται γνωμοδότηση της από τις διατάξεις των Ν.2286/95 και του Ν.2741/99 ή παραπέμπεται σ' αυτήν από τον Υπουργό Ανάπτυξης, ή από τους Υφυπουργούς (Γ.Γ. Εμπορίου και Γ.Γ. Βιομηχανίας)...»

III. Από το συνδυασμό των προαναφερθεισών διατάξεων συνάγονται τα εξής:

Με την περίπτωση ια του άρθρου 1 της παραγράφου 1 του ν.3203/2013 ο νομοθέτης επιδίωξε να ελέγξει τον Πρόεδρο και τα μέλη όλων των Επιτροπών διαγωνισμών προμηθειών και παροχής υπηρεσιών των κρατικών υπηρεσιών, το οικονομικό αντικείμενο των οποίων υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ (150.000) ανά διαγωνισμό. Η ρύθμιση αυτή συμπεριλαμβάνει και τα μέλη τω Επιτροπών ν.π.δ.δ. που ανήκουν στο κράτος ή στη διοίκηση των οποίων συμμετέχει αυτό.

Περαιτέρω, όσον αφορά τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών, η οποία, κατά το νόμο, «γνωμοδοτεί» χωρίς να αποφασίζει, εκτιμάται ότι αυτές έχουν ρυθμιστικό και κανονιστικό χαρακτήρα χωρίς να αξιολογούν ή να εγκρίνουν τη σύναψη συγκεκριμένων συμβάσεων προμηθειών.

Με βάση τα προπαρατεθέντα φρονούμε, κατ' αρχήν, πως δεν προκύπτει η υποχρέωση του Προέδρου και των μελών της Ε.Π.Π.Π. να υποβάλουν δήλωση περιουσιακής καταστάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 περίπτωση ια του ν.3213/2003, γιατί δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, δηλαδή:

α. Η Ε.Π.Π.Π. δεν διενεργεί ούτε αξιολογεί διαγωνισμούς προμηθειών και παροχής υπηρεσιών των κρατικών υπηρεσιών, ο δε Πρόεδρος και τα μέλη της δεν έχουν από μόνη τη συμμετοχή τους σε αυτή την ιδιότητα του κατέχοντος θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας προμηθειών.

β. Το αντικείμενο εργασιών της Ε.Π.Π.Π. δεν είναι οικονομικό, ούτε αποτιμάται οικονομικά.

γ. Δεν προβλέπεται ρητά από ειδική διάταξη νόμου η υποχρέωση υποβολής δηλώσεως περιουσιακής καταστάσεως στα μέλη και στον Πρόεδρο της Ε.Π.Π.Π. ή σε μέλη Επιτροπής που έχει το ίδιο αντικείμενο εργασίας με αυτό της Ε.Π.Π.Π. .

Ανεξάρτητα, όμως, από τα παραπάνω, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.3213/2003, αμφισβητήσεις ως προς την ιδιότητα του υποχρέου επιλύονται με πράξη των αρμοδίων οργάνων ελέγχου (Γ' Μονάδα της Αρχής του άρθρου 7 του ν.3691/2008), η οποία εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή σχετικής αιτήσεως του ενδιαφερομένου, ή των οργάνων που είναι αρμόδια να υποβάλλουν κατάσταση υπόχρεων προσώπων.

Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση δεν παρεμβαίνει στην υποβολή των δηλώσεων περιουσιακής καταστάσεως (βλ.404/2012 Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ.).

Ο Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νικόλαος Αμιραλής